

Białystok, 21 listopada 2022 r.

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.168.2022.AB

ROZSTRZYGNĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561),

stwierdzam nieważność

§ 5 w części: „z mocą obowiązującą od dnia 31 sierpnia 2022 r” Uchwały nr XLI/502/2022 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 20 października 2022 r. w sprawie ustalenia sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Supraśl.

UZASADNIENIE

W dniu 20 października 2022 r. Rada Miejska w Supraślu podjęła uchwałę Nr XLI/502/2022, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 27 października 2022 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 15 listopada 2022 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Jak wskazano w § 5 *uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego, z mocą obowiązującą od dnia 31 sierpnia 2022 r.*

Podstawę stwierdzenia nieważności ww. zapisu stanowi naruszenie przez Radę Miejską przepisu art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające nadanie aktowi prawa miejscowego wstecznej mocy

obowiązania, a także brak sporządzenia uzasadnienia uchwały wskazującego na istnienie tych przesłanek.

Zgodnie z art. 5 ww. ustawy, przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Jak stanowi art. 4 ust. 1 ww. ustawy akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Ponadto zgodnie z ust. 2 wskazanego przepisu w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Należy zauważyć, iż zasada niedziałania prawa wstecz jest jednym z głównych gwarantów demokratycznego państwa prawnego, umacnia pewność stanowionego prawa, a także pogłębia zaufanie obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny odstępstwo od powyższej zasady jest w wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji (vide: wyrok TK z dnia 3 października 2001 r., K 27/01). Zasada niedziałania prawa wstecz nie ma charakteru bezwzględnego, absolutnego i w sytuacjach nadzwyczajnych lokalny prawodawca może od niej odstąpić. Jednakże możliwość skorzystania z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych powinna mieć charakter nadzwyczajny, wyjątkowy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 stycznia 2015 r., II OSK 3270/14).

Mając więc na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające nadanie aktowi wstecznej mocy obowiązania. Należy także podkreślić, że Rada Miejska w żaden sposób nie uzasadniła wcześniejszego wejścia w życie uchwały.

Oceniając przedmiotową uchwałę, w kontekście zaprezentowanych wyżej kryteriów, należy negatywnie odnieść się do nieuwzględnienia przez organ stanowiący zakazu retroakcji, a tym samym podjęcia aktu prawnego sprzecznego z postanowieniem art. 2 Konstytucji RP, który nakazuje w zakresie stanowienia prawa stosowanie zasady niedziałania prawa wstecz. W zaistniałej sytuacji prawnej, organ nadzoru nie dostrzega konieczności zastosowania przez Radę niniejszego rozwiązania prawnego, z uwagi na brak przesłanek oraz nadzwyczajnych okoliczności, które stanowiłyby podstawę do takiego działania.

W świetle powyższego zasadne jest stwierdzenie nieważności § 5 uchwały w części: „z mocą obowiązującą od dnia 31 sierpnia 2022 r”. Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Zofia Silwonik

Otrzymuje:
Rada Miejska w Supraślu